

Uns 1.200 gironins participen en un estudi sobre la salut i la contaminació de l'aire

► L'objectiu és conèixer l'impacte del diòxid de carboni i d'altres gasos en les obstruccions de les artèries

GIRONA | ROSER REYNER

■ Colesterol, productes de rebuig, cèl·lules, calci i una proteïna fibrillar que teixeix una xarxa entre tot plegat. Són els elements que conformen les anomenades plaques d'ateroma: les responsables d'engruixir i degenerar les parets de les artèries, i d'anar-les obstruint de mica en mica, dificultant el pas de la sang. O el que és el mateix, les protagonistes del procés conegut com a aterosclerosi, que tanta gent pateix, i que és una de les principals causes de les malalties cardiovasculars. Com comença l'aterosclerosi no se sap exactament. Sí que se sap que és multifactorial: hi tenen relació els nivells alts de colesterol, el tabac, el fet de fumar, la diabetis, el sedentarisme o l'obesitat. Ara, un grup d'investigadors gironins està enllestint un estudi que pretén aclarir quin paper juga la contaminació de l'aire en la malaltia ateroscleròtica. De moment hi han participat uns 1.200 gironins i s'espera tenir resultats l'any que ve.

Els responsables del treball són l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (Idiap), l'Institut d'Investigació Biomèdica Girona Josep Trueta (Idibgi) i l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (Imim). Tots tres grups integren el projecte Regicor, l'estudi epidemiològic més gran que hi ha a l'Estat espanyol sobre malalties cardiovasculars. En aquest treball concret, que s'anomena Regicor2000-Air, la seva feina està consistint a analitzar els nivells de contaminació atmosfèrica que hi ha en diversos municipis gironins i a valorar l'estat de salut de les persones que hi viuen.

Per a tot plegat els investigadors han visitat, des de principis del 2007 Girona, Salt, Banyoles, Lla-

L'anàlisi forma part de l'estudi epidemiològic que s'està fent a l'Estat espanyol.

Els experts han visitat Salt, Girona, Banyoles, Palamós, Llagostera, Sant Joan de les Abadesses, Olot i Blanes

En aquests municipis han analitzat la contaminació de l'aire mitjançant proves amb tubs i també amb moltes

Alhora, han visitat la gent que hi viu, a qui han fet enquestes, proves diverses i mesurat la pressió arterial

gostera, Palamós, Olot, Sant Joan de les Abadesses i Blanes, on han sol·licitat la participació de persones que ja havien format part dels estudis de Regicor entre el 1995 i el 2000.

A tots els qui han acceptat se'ls han fet diverses proves i enquestes sobre activitat física, alimen-

tació i antecedents patològics, se'ls ha extret una mostra de sang i, el més important, se'ls ha mesurat la pressió de les artèries dels braços (amb una ecografia de la caròtida) i de les cames (mitjançant una prova anomenada sonograma). Quan la diferència entre la primera xifra de pressió i la segona és positiva, es considera que hi ha una obstrucció arterial.

De moment, 1.200 gironins ja han passat per les mans dels investigadors però, diu Rafel Ramos, de l'Idiap, «esperem arribar als dos mil».

La mesura de la contaminació
L'altra part és la mesura de la contaminació mediambiental dels municipis on viuen aquestes persones. L'objectiu, explica Ramos, és detectar la presència de diòxid de nitrogen i altres hidrocarburs en l'aire, cosa que es fa mitjançant un sistema de tubs i també analitzant

unes moltes que absorbeixen els contaminants.

«Plantejem que la contaminació és un dels factors de la malaltia ateroscleròtica, i volem saber quin paper hi juga», explica Ramos, que afegeix que les conclusions de l'estudi seran a nivell de Girona, «però clarament extrapolables perquè obtindrem dades de tots els nivells de contaminació».

Malgrat tot, diu Ramos, «serà complicat que els resultats tinguin una aplicació pràctica, ja que l'estudi és molt novedós». Això sí, subratlla l'especialista en medicina de família, «la informació quedarà sobre la taula i sobre els mapes, encara que després buscar solucions no serà fàcil ni estarà a les nostres mans».

Una altra de les investigacions en què estan treballant aquests experts gironins, també amb pacient gironins, és el dels infarts si-

LA CLAU

ATEROSCLEROSI
Provoca l'obstrucció de les artèries i és multifactorial

► L'anomenada malaltia ateroscleròtica, responsable de moltes malalties cardiovasculars, té causes múltiples. Els investigadors gironins volen saber quin paper hi juga en la contaminació de l'aire.

lents, o sigui, aquells infarts que les persones han patit sense haver-se'n adonat, però que estan tenint repercussions en la seva salut i que caldria tractar.

El que volen saber és la proporció d'aquests infarts sense símptomes d'entre el total d'atacs de cor que es produeixen. Ramos, que subratlla l'agraïment a totes les persones que col·laboren en els estudis, ha indicat que esperen també obtenir resultats l'any vinent.

A més l'Idiap, a través de les àrees bàsiques de salut de Sils, Blanes i Figueres, participa en un projecte europeu que pretén conèixer el risc que tenen les persones sanes de desenvolupar diabetis.

Recerca a la primària

El que caracteritza l'Idiap (format pels doctos Rafel Ramos i Miquel Quesada, així com per dues infermeres, una biòloga i un tècnic administratiu) és que fa investigació, i també formació, en l'àmbit de la primària. En concret, es dedica a promoure la recerca entre els metges i infermeres dels CAP, i a formar-los abans o durant les seves investigacions perquè aquestes siguin fructíferes. També promou la captació de recursos econòmics per fer-ho possible.